

2022-yil 27-yanvar, payshanba

№ 03 (9167)-son

e-mail: infoqishloqhayoti@mail.ru

@Qishloqhayoti_gazetasi



САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИННИГ ВАКОЛАТЛАРИ КЕНГАЙТИРИЛМОҚДА

**Ўзбекистон Республикаси
Олий Мажлиси Қонунчилик
палатасининг наебатдаги
мажлиси бўлиб ўтди.**

Мажлис кун тартибидан бир қатор қонун лойиҳалари ўрин олган. Жўмладан, депутатлар "Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси тўғрисида" ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига қўшимча ва ўзгартиш киритиш ҳақида"ги қонун лойиҳасини иккинчи ўйшида кўриб чиқдilar.

Қайд этилганидек, хўжалик шартномалар доирасида юзага келадиган енгиб бўлмайдиган кучлар (форс-мажор) ҳолатларини тасдиқлаш амалдаги қонунчиликда белгиламагани тадбиркорлик субъектлари учун амалий бир катор муаммолар вукудга келишига сабаб бўлаётган эди. Хусусан, коронавирус пандемияси сабабли кўплаб тадбиркорлик субъектлари маҳаллий шартномалар доирасида юзага келадиган енгиб бўлмайдиган кучлар ҳолатларини тасдиқлашни сўраб Савдо-саноат палатасига мурожаат қилган. Лекин палата бундай ваколатга эга бўлмагани сабабли форс-мажор ҳолатларини тасдиқловчи сертификатлар берилмаган ва тегиши идоралар ёки хўжалик юритувчи субъектларга факатина хат қарши билан чекланилган.

Мазкур қонун лойиҳаси билан маҳаллий шартномалар доирасида юзага келадиган енгиб бўлмайдиган кучлар ҳолатларини тасдиқлаш ваколатини Савдо-саноат палатасига берилганини муносабат билан ушбу нормани қонунда белgilab кўйиш таклиф этилмоқда.

Тадбиркорларнинг ўзаро низоларини судгача етмасдан ҳал этиш асосий мақсад ҳисобланади. Қонун лойиҳасининг қабул қилинishi тадбиркорлик фаолияти доирасида юзага келадиган енгиб бўлмайдиган кучлар ҳолатларини тасдиқлаш бўйича норматив-хукук база яратилишига, хукук бўшуликлар бартараф этилишига хизмат қиласи. Шу билан бирга, форс-мажор ҳолатларини тасдиқлаш орқали тадбиркорлик субъектларининг хукук ва қонуни манфаатларини ҳимоялаш кафолатлari кучайтирилади.

Мажлисда қонун лойиҳаси моддама-модда мухомма килиниб, иккинchi ўйшида қабул қилинди.

Муҳтарама КОМИЛОВА,
ЎЗА мухбери.



► Томорқада нима гап?

МЕҲНАТДАН КЕЛСА БОЙЛИК, ТУРМУШ БЎЛАР ЧИРОЙЛИК

Мирзаабдулла акани нафақат Қарополвонда, балки Янгиқўргон туманинг кўплаб қишлоқтарда ҳам тажрибали уйсоз, маҳоратли устадурадгор сифатида ҳурмат билан тилга олишади. Негаки, у қайси хонадонда ишламасин, ҳалоллиги, ўз ишининг чинакам устаси, меҳнаткашиги ва меҳрибонлиги билан бошқаларга ўрнек бўлган. Пешона тери билан топилган маблагни қабул қилиб олган аёли ўғилхон аса саришталик билан ишлатар, оила эҳтиёжидан ортиқча ҳаражатга йўл қўймасди. Чунки уларнинг оиласида дунёга келган 11 нафар фарзандни боқин, кийинтириш, ахир?! (Давоми 3-саҳифада)

2019-2021 йилларда республика ахолисига эндокринология ёрдами кўрсатишни таомиллаштириш бўйича миллий дастур доирасида диагностика ва даволашнинг янги стандартлари тасдиқланди, 75 минг нафарга яқин беморлар 40 миллиард сўмдан зиёд Давлат бюджети маблаглари хисобига 100 фоиз инсулин билан белуп таъминланди, 200 миллиард сўмга яқин маблаг эвазига 14 та худудий эндокринология муассасаларининг моддий-техника базаси мустаҳкамланиб, 3,3 миллион АҚШ доллари мидорида замонавий ахол-ускуналар билан таъминланди.

Шу билан бирга, эндокринология хизматини республика бўйича ягона интеграциялашган тизим сифатида шакллантириш, йод этиломовилиги билан боғлиқ касалликлар профилактикаси, қанди диабет касаллиги ҳамда унинг оқибатларининг олдини олиш

билан боғлиқ тиббий-ижтимоий тадбирлар самарадорлигини қайta кўриб чиқиш талаб этилмоқда.

Ахолига кўрсатилаётган эндокринологик ёрдамнинг самарали ҳамда замонавий тизимини шакллантириш, касалликлар ва уларнинг асортарли профилактикасини таомиллаштириш, ахолига юқори малакали эндокринология ёрдамини кўрсатиш сифатини ҳамда ушбу йўналишдаги тибиёт ходимларининг салоҳиятини ошириш мақсадида:

1. Қўйидагилар ахолига кўрсатилаётган эндокринология хизматини ташкил этишининг энг муҳим йўналишлари этиб белгиланисн: а) академик Ё.Тўракулов номидаги Республика ихтисослаштирилган эндокринология иммий-амалий тибиёт маркази (кейинги ўринларда – Марказ) – худудий тибиёт муассасалари – туман (шаҳар) тибиёт муассасалари билан таъминланди.

салари ўртасида тизимли узвий боғлиқлини таъминлаш;

б) соғлики сақлаш тизимининг бирламчи бўйинида эндокрин касалликлар профилактикаси, уларни барвақт аниқлаш ва бошқариш дастурларини амалиётга жорий этиш. Бунда:

бўйламчи тиббий-санитария ёрдами мутасаслари ва оммавий ахборот воситалари орқали ахоли ўртасида соғлом турмуш тарзи, тўғри овқатланиши ҳамда жисмоний фаоликни оширишни тарғиб этиши;

оилавий шифокорларни қайta тайёрлаш ва маъласасини ошириш орқали касалликинни барвақт аниқлаш ва олдини олиш кўламини кенгайтириш;

туман (шаҳар) тибиёт муассасалари тор соҳа мутахассислари фаолиятига эндокрин касалликларни эрта ташхислаш, асорат-

ларининг олдини олиш алгоритмларини жорий қилиш;

в) қандик диабетга чалинган беморларнинг замонавий диспансер назорати (онлайн регистр) тизимини жорий этиш орқали ҳар бир бемор ҳолатининг мониторингини кутиш;

г) ахолининг касаллика чалиниш ҳавфи юқори бўлган гурӯхлари, жумладан, болалар, ўсмирлар, ҳомиладор ва эмизикил аёлларни йод препаралари билан белуп таъминлаш орқали йод танислиги касалликларининг самарали профилактикасини таъминлаш;

д) "Профилактика мактаблари"га тор соҳа мутахассисларини жалб этган ҳолда беморлар ва уларнинг оила аъзоларига эндокрин касалликини бошқариш усусларини ҳамда касаллик билан яшашни ўргатиш; (Давоми 2-саҳифада)



► НАВОИЙ ВИЛОЯТИ

"ФОЗГОН" НАСЛЧИЛИК КОРХОНАСИ ФАОЛИЯТИГА БИР НАЗАР

► Барака улашаётган сувчилар

МИРОБЛАР БИЛАН ЁНМА-ЁН...

Қишида дехқон дам олади, дейишарди кекса дехқонлар. Илгари, яъни эллик-олтмиш йиллар бурун ҳар бир хонадоннинг кираверишида хос хонаси бўлиб, келган меҳмон ўша ердан кузатиларди. Қиши чилласи олдидан 15-16 киши атрофидаги ҳамқишлоқ дехқонлар мемахона ташкиллашар, кимда боқилган юй бўлса, уни баҳолашиб, ўртада пулни тўлашар ва қўйни сўйғанларидан кейин гўштини хумларга тузлаб қўйиб, кунда ёки кунора навбат ўтказишарди.

Навбати келган одам уйидан юқпа нон, чавати, мадла нон, қатлами, сомса тайёрлаб келар, ўти, кўк чой, қалампир, туз, борингни хамма керакли нарсаларни ҳозир киларди. Кейин ош вақтига яқин тўпланишган жўралар аввал қайнатма шўргава чаватини бўктириб ичишар, шомга бориб паловни сузишарди. Ошпагандага қолган думба ёғига чой кўйиб ичишгач, кўк чойни айлантиришиб, гапга тушишарди. Шунинг учун батъзи қишлоқларда бу тадбир "ган" дейиларди. Мана шу гапда

кулоқ тутиб ўтирган, "чой дамла, ўтин ёриб кел, сув обке", деган гапларга чирад юрган ўсмирлар жуда уддабуррон, чақон, хозиржавоб бўлганни ҳакида мисоллар кўп. Энди эса илик ҳаво, далада одам кўп. Айниқса, сув тармоғи иши-хизматилари шўр ювиш, чилла суви бериш, ариқ-зовурларни қазиши, каналларни механик тозалаш каби ишларни бажариб ултуришмайтганга ўхшайди. Иш киламан, деганга иш тўлиб ётибди. Дангаса эса иш тополмайди. Бу бор гап.

3 ►

3 ►

НАМАНГАН ВИЛОЯТИ



ВАКЦИНА – САЛОМАТЛИК КАФОЛАТИ

Ковид-19 номи билан аталган вируснинг пайдо бўлиши, қисқа фурсатда ер юзига тарқалиши кўхна замин ахолисини қийин синовларга дучор қилди. Вирус нима, унинг инсон соғлиги ва ҳаётига ҳавфи, ундан ҳимояланниш чора-тадбирлари ҳақида билишга, унга қарши курашишга ундади.

Бугун жаҳожи болажонлардан тортиб ёши улуғ нуронийларимизгача бу балои азимдан сақланиш учун нима қилиш зарурлигини сўрасангиз дарҳол ниқобда юриш, оралиқ масофа сақлаш, антисептик воситалардан фойдаланиш, энг асосийси, ўз вақтида вакцина қабул қилиш шартлигини таъкидлайдай. Ҳаққидан ҳам нафакат ўтган замонларда, балки бугун ҳам вирусдан ҳимояланниш учун эмланиш катта аҳамият касб этишини ҳаётинг ўзи кўрсатиб туриди. Бу хақда мухбirimizga Наманган вилояти СЭО ва ЖСБ иммунопрофилактика бўлими мудири Шерзодбек ЛАТИБЖОНОВ куйидагиларни сўзлаб берди:

Дунё тарихида юқумли касалликлар тарқалишининг авж олиши нақадар ҳавфли ва вайронкор бўлганидан барчамиз ҳам тўлакони хабардор бўлмасак керак. XX асрда кўп давлатларни даҳшатга солған чечак касаллигидан ҳалок бўлганлар сони 300 миллиондан кўпроқни ташкил килди. Ундан аввалигда давлардаги курбонлар сонининг на ҳисоб-китоби бор. Ўша пайдада бу касаллик билан оғригандарнинг 30 фоизининг таналари ийрингли яра билан қопланиб, кўп азоб-уқубатлар тортган, алақошибат жон таслим қилган. Кўпчилиги кўр бўлиб қолишган ёки бир умрга тери-даги хунку излар билан яшаб ўтишга мажбур бўлган. Уларнинг юз йиллар мобайнида чечакка даво истаб қилмаган ишларни қолмаган.

(Давоми 2-саҳифада)

Эндокринолог шифокорларни қайта тайёрлаш учун уч ярим ойлик ўқув курслари йўлга қўйилади

Ўзбекистон Республикаси Президентининг
ҚАРОРИ

ЭНДОКРИНОЛОГИЯ ХИЗМАТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ ВА КЎЛАМИНИ КЕНГАЙТИРИШ ЧОРА-ТАДБИРЛАРИ ТЎҒРИСИДА

(Боши 1-саҳифда)

е) ташхислаш ва даволашнинг юкори технологияли ҳамда инновацион усулларни амалиётта жорий этиш орқали худудларда ва Марказда юкори технологик жарроҳлик амалиётлари узунини ошириш;

ж) эндокринология йўналишида илмий-тадқиқот фаолиятини такомиллаштириш, соҳа ходимларининг илмий салоҳиятни ошириш.

2. 2022 йил 1 апрелдан бошлаб эндокрин касалларни эрта анилаш ва мақсадли кузатишни таъминлаш учун куйидагиларни низарда тутувчи тиббий кузатув ва патронажнинг янги модели жорий этилсин:

оилавий шифокорларни эндокрин касалларни ташхислаш ҳамда даволаш бўйича қайта тайёрлаш;

эндокрин касалларлар мавжуд оилаларга маҳсус тайёрларидан ўтган патронаж ҳамширасини бириттириш;

патронаж ҳамшираси томонидан эндокрин касалларни бўлган, умумий ҳолати қониқарли ёки хавф гурухидаги аҳолини эрта анилаш ва дифференциаллашган ёндашув асосида кузатуб бориш;

тиббий кузатув натижалари бўйича хавф омиллари юкори бўлган беморларни шифокор олди кўрги хоналари ҳамширлари ҳамда оилавий шифокорларга йўналтириш;

эндокрин касалларлар бўйича хавф гурухига кирувчи беморлар устидан доимий кузатув ўрнатиш мақсадида барча тиббий бригадаларини глюкометр ва маҳсус тест япроқчалари билан таъминлаш;

ташхислаш ва даволаш мақсадида беморларни бир кунлик диагностик стационар кузатиш тизимини жорий этиш.

3. 2022-2024 йилларда Республика ахолисига эндокринология ёрдами кўрсатишни ривожлантириш дастур (кейинги ўринларда – Дастур) иловага мувофиқ тасдиқлансин.

4. Белгилансаник:

а) ҳар йили камиди бир марта 40 ёшдан ошган аҳоли қанди диабет ва диабет олди ҳолатлари учун мақсадли скринингдан ўтказилиди ҳамда эндокрин касалларни аниланган беморлар билан мунтазам алоқа ўрнатилиди. Бунда сурункали эндокрин касаллар ривожланишининг олдини олиш учун эндокрин касалларни даволашнинг замонавий клиник протоколлари ва алгоритмлари жорий этилади;

б) 2022 йил 1 февралдан бошлаб анъанавий ва масофавий (аралаш) усула тиббий ходимларини қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизими йўлга қўйилади. Бунда:

патронаж ҳамширларни ҳамда оилавий шифокорлар учун эндокрин касалларнинг олдини олиш, эрта ташхислаш ва даволаш бўйича иккни ҳафталик ўқув курслари ташкил этилади;

Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси доирасида 2022

йилдан ўтказилиди.

5. Соғлиқни саклаш вазирлиги томонидан давлат-хусусий шериларни асосида 2020 йилнинг 10 февралида "Toшкент шаҳрида намуна сифатида марказлаштирилган клиник диагностика лабораториясини ташкил этиш, жиҳозлаш ва эксплуатация қилиш тўғрисидан" 1-33К-сон консессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

6. Соғлиқни саклаш вазирлиги томонидан давлат-хусусий шериларни асосида 2020 йилнинг 10 февралида "Toшкент шаҳрида намуна сифатида марказлаштирилган клиник диагностика лабораториясини ташкил этиш, жиҳозлаш ва эксплуатация қилиш тўғрисидан" 1-33К-сон консессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

7. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

8. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

9. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

10. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

11. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

12. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

13. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

14. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

15. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

16. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

17. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

18. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

19. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

20. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

21. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

22. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

23. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

24. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

25. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

26. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

27. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

28. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

29. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

30. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

31. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

32. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

33. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

34. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

35. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

36. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

37. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

38. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

39. Соғлиқни саклаш вазирлиги (Б.Мусаев):

Тошкент шаҳар ҳокимлиги билан биргаликда концессия шартномаси имзоланганини маълумот учун қабул қилинсин.

Шўр ювиш, чилла суви бериш ушбу тадбирларнинг аҳамияти катта

"Фозғон"да ишлар қизғин

МИРОБЛАР БИЛАН ЁНМА-ЁН...

(Боши 1-саҳифада)

– Икlim ўзгариб кетаётганидан хавотирдамиз, – дейди Бувайда тумани ирригация бўйлумига қарашли "Янги қадам" номли 2-участка бошлиги Сотвоздикон Мухторов. – Участкамизда беш киши ишлаймиз. Ҳар куни эжратилган сувни этказиб бериши учун меҳнат қиласяпмиз. Биз "Янги Қадам" бетон каналининг 11 километр масофасидаги қисмидан сув ўтказишга масъулмиз. Ундан 800 гектар ерга, яъни 18 та фермер хўжалигига сув оламиз да ола бошига этказиб берамиз. Бувайда насос стансияси ҳам бизга кўшимча қувват. У экинзорларга ўз вақтида сув этказиб бериши учун сифатли таъминалрани.

Сув тақсимлаш бўйими биноси атрофидан ёрдамлих ҳўжалик ташкил қилишибди. Бинода дам оладиган шароитлар бор. Ҳар куни туш маҳалида Бачкирнинг гуручидан ош дамлашсан экан. Оша бизни кисташди. Йўқ, биз овқатланганинг овқатини бир татинларчи, дейишимизга қарамай даланинг овқатини бир татинларчи, дейи қўймай, қўлимизга сув қўйиши. Ошдан 4-5 ошам оғдиқ. Гапнинг рости ҳали бунақа палов емаган эдик. Ош шу дараҳада лаззатли, шұштаъм әдиқи, асти қўяверасиз. Унинг ёнига шакароб ўрнига қизил пиёс майда тўғрилиб, хўппак қилиб қўйилиби. Гўшт ўрнига бутун пиширилган шолғом тўғрилиди.

– Телевизорда нуқул артистларнинг овқат тайёлаётганини курсатади, – дейди Сотвоздикон ака. – Катта бўлак гўшти олиб қўшида бўлгар қалампир, янги помидор, бодринг ва бошқа нарсалар кўшиб овқат қилишини ўргатишади. Э ука, дейман, ҳар ким ўз касбини қиласерсин экан. Сен кипаётган овқатни қилишга хаммада ҳам масаллиқ борми, дейман. Мана буни кўринг, камми ўшаларнинг овқатидан.

Кулиб қўймиз, ҳакиқатан ҳам гўштисиз зўр палов қўлса бўлар экан. Яна Сотвоздикон ака айтадики, гўшти кўп ейиш кишини тез қаритади. Ҳазми қаттиқ таомларни кам ейиш, кўп меҳнат қилиш керак. Шунда соглил жойида бўлади.

Гап айланиб бундан 40-50 йиллар нарёдига шароитларга бориб тақалди. Сув тақсимлаш станциясидагилар кулиб қўйиши. Ҳозир сув тақлигига йилдан-йилга кўпроқ сезилаяпти. Шунинг учун ҳам сув тежовчи технологияларни пахта, ғалла ва бошқа экинларга кўллаш керакли ҳакида қарорлар чиқди, субсидиялар берилляпти.

– Биз эрта-кеч шу ерга ишлаймиз, – дейди гидрометр Дониёр Садиров. – Асосий ишмиздан ташқари ёрдамчи хўжалигимиз бор. Бир сотих ерга кўлбала исиқхона барпо қиласанлиз. 20 туп лимон

бу йил 2-3 тадан мева қилди. Янаги йили камида 600 килограмм лимон оламиз, деб турибиз. Лимоннинг ораларида турли кўккатлар ўтираялмиз. Участкамиз ёнидаги 40 сотих ерга боф яратганимиз. Турли мева-лар бор, яна 10 сотих ерга бугдой ўтираялмиз. Бетон каналлар қирғоғиди, ариклар ёнларда мол бокиши имкони борлиги учун 5 та гунжакин олиши ўйлаб турибиз. Бу ишимиз оиласизга яхши даромад олиб келиши аник.

Участка биносининг кун ботар томонида 10 сотих ерги ковлаб сунъий кўл қилиш имконини топишибди. Шу ерда балик бокиши учун жой ҳозирлашни режалаштириди. Алисон Абдураззоков, Мусажон Тошматов, Абдували Муротовлар мана шу ерга узун катақ куриб, 60 та кора товук бокамиз, деди. Оргуза айб йўқ-да. Кейинчалик ёзлари жўжа очириб, кўплайтириб олишар экан.



– Бу сув тақсимлаш участкаси ходимлари ҳам меҳнатсевар, қаттиятили қишилар, – дейди ирригация бўйими сувдан фойдаланиш тармоги бошлиги Икромжон Қурбонов навбатдаги сув тақсимлаш бўйлумига ўтганимизда. – "Янги қадам" бетон канали мана шу чўл ҳудудидаги экин майдонларини сув билан таъминлашда катта аҳамият касб этади. Гидротехниклар "Янги ҳаёт" СТБга қарашли каналнинг "Р-1" қисмидаги 8,2 километрга сувни табиий йўқолишига йўл қўймай ўтказишмоқда. Бунинг учун аввало канал қирғоқларни ямамоқда, экскаваторда лойжаларни тозаламоқда. Валишер Хайдаров бошлиқ бу сув тақсимлаш бўйими ходимлари 2220 гектар экин ерларига сув этказиб беришда жонбозлик курасатади.

Туман ирригация бўйими бошлиги Ёкубқон Назаров ҳокимиятда бўлган йигилишдан эндигина чиқкан экан, яна бир йигилишга қаҳиришибди. Эҳтимол кирмаса бўлмайдиган йигилишидир. Лекин, ишлаб

чиқариш билан боғлик қишиларни ҳадеб мажлислирга жалб қилаверини тўхтатиш ҳақида Президентимиз неча марта галирган эди. Шунга амал қилиш вақти келмадимикан!

Икромжон Қурбоновнинг машинаси ҳам йўқ экан, у билан чўл ерларини кездик. Дарада кўп одамларни кўриб бир томондан кўнгил ёришида. Иккинчи томондан бошқоли дон экинлари ниш уриб ўсаётган майдонлар музламаганидан кўнгил хижил тортиди. Қиши кишилгини кўлса...

Сирдарё-Сўх ирригация тизимлари бошкармасида катта таҳрибага эга мутахассислар кўп. Масалан, Фозилжон Расуловни олайлик. Шу одам туманларда



либ кетиши керак. Баъзи фермерлар бор, полдан полга сувни ўтказиб охири пайношини ариқка тушириб кўяди. Бу шўр ювиш эмас-да, аксинча ерларни шўрга ботириш. Чилла суви ҳам муҳимдир. Боболаримиз "Чилла суви-тилла суви", деб бежизга айтмаган. Ҳар иккала тадбирни қишида ўтказган фермер хосилдорликни гектарига 7-10 центнерга оширдим, деяверсин.

Биз Бувайда туманига борган кунимиз 6 минг гектарлик шўр ювиш режаси бажарилшига 100 гектар колган экан. Чилла суви бериш 7664 гектар бўлибди. Ички ариқларни тозалаш режаси 440 ўрнига 298 километрга бажарилди. Бетон ва тупрок ўзанли каналлар таъмирлаш режаси 28 километр қилиб белгиланган экан, бу ҳозиргача 12 километрга бажарилди. Умуман олганда неча йиллардан бери бу тумандаги ирригация ва мелиорация ишларига яхши аҳамият бериладиган туфайли пахта, ғалла ва бошқа соҳаларда олдинги силжиши кузатилган.

– Буюк зафар", "Қўнгирот замин кўрки", "Сотвозди Бухожира", "Комилжон Мелибов" каби бир қанча фермер хўжаликлиарида шўр ювиш, чилла суви бериш ишлари ҳар ийли сифатли ўтказгандиги туфайли июль ойигача гўза экинларига сув берилмайди. Чунки, ерда нам етарли бўлади.

– Туманимизда пахтачилик ва галлачиликда сув тежовчи технологияларни кўллаш истагини билдирган фермер хўжаликлиари кўпайиб бораётганинг куончлилидир, – деди Икромжон Қурбонов. – Жозий йилда 1600 гектар ерга томичлатиб сугориш технологиясини, 300 гектар ерга ёмғирлатиб сугоришни жорӣ қилишини режалаштирганимиз. Ҳозирча тўсиқлар бўлаётгани йўқ. Ўтган йилларни бар мусассалари пул чиқаришни пайсалга солишган эди. Энди бу йўлдаги муаммолар ечишган. Курувчи ташкилотлар билан ҳамхифатлика иш олиб борсак, мақсадга тез етамиз.

Хамиджон БУРҲОНОВ,
"Qishloq hayoti" мұхбери.

(Боши 1-саҳифада)

Тотувлик, иттифоқлик ва ҳамжихатлик Мирзаабдулла ака оиласининг шири шэй. Фарзандлар ҳам ана шу тартиби оиласда ҳалол ризздан баҳраманд бўйиб улгайдилар. Ота-она эса уларни бир-бираидан кам қиласмаган ҳолда вояжга этказиб, уйли-жойли қилид. Бу оиласа ҳамма ҳавасманд эди. Тақдиру азалнинг иродаси билан серфарзанд ота-она дорил бағоға риҳлат қиласанлизар. Аммо улар солиҳ фарзандларни ва курган иморатлари билан элу улуснинг қалбida яшаб келмоқдалар. Сирасини айтганда, бугунги гап улар ҳакида эмас... Мирзаабдулла ака хонадонида 1973 йили дунёга келган ўн биринчи фарзанд – кенжя ўғигла Зафаржон деб исм кўйганиларда, балки бугунги шиддатли замоннинг пешқадамларидан бирни бўлишини башортар қилган бўлсалар ажаб эмас. Зафаржон Қурбонов оиласининг кенжаси бўлса ҳам мавжуд тартибига иота қилиб улгайди. У ўқувчилик йиллари мактабдан келиб оласининг ёнинг чопар, асбоб-анжомларини кўтаришга ёрдамлашади баҳонасида устасиликнинг сир-аскорларини үзгаришади. Кези келгандага катта усталиларга тақпид килиб, рандалаш, пойтеша чопиш ва ромларни куриш каби ишларни койилмақ қилиб баҳарардиди, касбини эгаллаётгандан вориси улғаяётганидан хурсанд бўлган ота уни "Асло кам бўлмагин", дейа қилирди...

Олти йилдирки, мамлакатмизда барча жабараларда туб ислоҳотлар кенг куҷоқ мөмкун. Жумладан, тадбиркорлик билан шуғулланувчиларга банк орқали бериладиган имтиёзли кредит олиш ўйлидаги ғовлар барҳам топди. Ҳукуматимизнинг ғамхўрлигидан руҳланган, вужуди гайрат-шикоатга тўлган, янгиллик ва яратувчиликка ўч Зафаржон устасиликни ўғли Нўймонжонга ташкилинига 4-5 ой давомидаги етилтирилган бўқалар 4-5 ой мослади ва унга юк ташийдиган арвача ҳам улади. Қарабисиз, ҳоҳласа ер ҳайдай-

МЕҲНАТДАН КЕЛСА БОЙЛИК, ТУРМУШ БЎЛАР ЧИРОЙЛИК



боглади. "Бекорчидан Ҳудо безор" деган гапга амал қиласан Зафаржон енг шимариб, отасининг касбини бажаршига киришид. У ҳам қайси хонадонга бормасин, зиммасига олган юмушини виждан, сифатли бажарар, тезу соз ишларни билан атрофагдагиларнинг ишончини қозонар, хурматига мушарраф бўларди. Шу зайлда уста Зафаржон деган мақомга эриши...

Олти йилдирки, мамлакатмизда барча жабараларда туб ислоҳотлар кенг куҷоқ мөмкун. Жумладан, тадбиркорлик билан шуғулланувчиларга банк орқали бериладиган имтиёзли кредит олиш ўйлидаги ғовлар барҳам топди. Ҳукуматимизнинг ғамхўрлигидан руҳланган, вужуди гайрат-шикоатга тўлган, янгиллик ва яратувчиликка ўч Зафаржон Мотоблокка иккита дона шина мослади ва унга юк ташийдиган арвача ҳам улади. Қарабисиз, ҳоҳласа ер ҳайдай-

сони кўпайгани сари ем-ҳашакка талаб ҳам орта борди. Серғрайт ва меҳнаткаш Зафаржон бу ҳақда кўп ботириб ўтирганидаги қишлоқнинг Гагарин адирилигидаги жар ва ўйдим-чуқурликларни суриб-текислаб, 35 сотихи бинойидек томорка бунёд этиди...

“Хўш, ер тайёр, бирок бу ерга нима экиш керак?”, деган савол кўндаланг бўлди. Оила аъзолар бақамти маслаҳатлашгач, тут кўчати экиш, орасида эса чорва озқаси учун беда этиширишга қарор қилишид.

– Нима учун айнан тут кўчати экоқчи бўлдингиз, сурайман мақоламиз қаҳрамонидан. – Чунки, биз ҳар йили 2 кутидан илак курти парваришилаб, давлат оборига 220 килогача пилла топширамиз, – дейди у. – Гоҳида пилла курти озқасига саналган тут баргида танқислик вужудга келади. Шундай холларда бир қанча қийинчилликлар эвазига барг қидириб, бошқа туманларга ҳам боришимизга тўри келади. Сузи билан иши бир Зафаржон 400 тут кўчати экиб, бинойидек тутзор бунёд этиди. Бирок адирига бориб-келиш, ерларни ўғитлаш, кўччат ораларини ҳайдаш, экиш каби юмушларни бажаришда яна муммолов бўй кўрсата болади.

Излаган имкон топар, деганларидек, оила этихижидан оргтан маълаф эвазига ер ҳайдайдиган "Мотоблок" техникаси сотиб олинди. Азалдан яратувчиликка ўч Зафаржон Мотоблокка иккита дона шина мослади ва унга юк ташийдиган арвача ҳам улади.

Қарабисиз, ҳоҳласа ер ҳайдай-

ди, ҳоҳласа ўғит ёки бошқа зарур юкларни адиридаги томоркасига олиб боради. Аксинча бир қийинчилликсиз тайёр беда-пичан ва тут барғарини ўйга олиб келади. Биз қаҳрамонимизнинг хонадонида бўлганимизда иккичиликнига аравачанинг орқасига плуг мосланганига кўзимис тушди.

– Кўриб турганингиз "Мотоблок" ерни майин килиб ҳайдайди, аммо этагати кўлда оламиз, – дейди сухбатдошимиз. – Бу мослама ер ҳайдайдиган плугнинг орқасига тиркаб қўйилса, бир йўла этагни ҳам олиб кетаверади. Бу усол билан ҳам ёнилғи, ҳам вакт тежалади.

Кези келгандага айтиш жоизки, Зафаржон кўни-кўшни ва маҳалладошларининг ҳоҳласи ва томорқаларини ҳайдаш ҳисобига ҳам чорва озқаси учун кўшишча маблағ топишни баробарида этихижидан ортиб қолган тутзоридаги барғарини ўн-атрофидаги пилли этиширичиларга текинга беряяти.

– Ҳали бу ҳаммаси эмас, – дейди сухбатдошимиз. – Келажакда соғин сигирларни кўпайтириши орқали аҳолига гўшт, сут маҳсулотлари ишеридаги жами ишларни ташкилинига ҳам оширилмоқда. Шунингдек, экспортбоб қоракўл тери ҳамда жун этишириш, майдоша шохли молларни бурдокилаб бокиши ишлари ўйлаб қўйилмоқда. Бу борада Нурота туманинг чорва кластери хонаси билан ҳамкорликда қоракўл зотли қўйларнинг янги зотларини яратиш, уларнинг

**Оҳангарон туманидаги Эртошой ва Овжозсой қишлоқлари ҳам
“туризм қишлоғи” мақоми берилади**



Тошкент вилояти
Помир ва Тянъшанъ
тоғ тизмалари бўйлаб
ястанган улкан воҳа,
қадимиий маданият ва
цивилизация ўчоқларидан
бери. Шу билан бир
қаторда ўзига хос
бетакор табиатга
эга ҳудуд. Бу ерда
бир вақтнинг ўзида
йилнинг тўрт фаслини
кузатиш мумкин. Дала
ва боғ неъматларининг
юзлаб турлари мавжуд.
Ўрмонлар, тоғ ва
яйловларнинг гўзаллиги
ута жозибадор.

Давлатимиз раҳбари воҳага ташрифлари чоғида худуднинг ушбу ноёб имкониятларини алоҳида эътироф этиб, улардан туризмни ривожлантириш борасида изчил фойдаланиш бўйича муҳим йўл-йўриқларни берган эдилар. Ўтган даврда мазкур йўналишда кўплаб ибратли ишлар амалга оширилди. Қабул қилинган қарорлар, кўрилган чора-тадбирлар натижасида айни вақтда вилоядта 99 та меҳмонхона, 778 та оиласи мемон уллари, 33 та хостел, 25 та санатория ва бошқа сайёхлик йўналишдаги соғломлаштириш обьектлари фаолият кўрсатмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида умумий қиймати 584,9 миллиард сўм бўлган 48 та инвестиция лойиҳаларининг амалга оширилиши натижасида 1624 та янги иш ўрни ташкил этилди. Жорий йилда эса соҳада 3,2 триллион сўмлик 82 та

инвестиция лойиҳаларини ижро этиш орқали жами 3382 та янги иш ўрни ташкил этиш бўйича амалий ишлар бўшлаб юборилган. Соҳани ривожлантириш бўйича ҳар жihatдан қулайлик яратиш мақсадида, 7 та намунали санитария-гигиена шаҳобчалари бунёд этилди. Хусусан, 4 та сайёхлик обьектига олиб борувчи йўл кўрсаткич белгилари ўрнатилди, 20 та обьектда вайфай худудлари ташкил этилди, 8 та маршрут қатновлари йўлга кўйилди.

Туманда соҳани ривожлантириш бўйича 2021-2022 йилларга мўлжалланган жами қиймати 66,6 миллиард сўм бўлган 3 та инвестиция лойиҳасининг амалга оширилиши натижасида 40 та янги иш ўрни яратилди. Хусусан, Кумушкон қишлоғида юртимизда биринчилардан бўлиб “Туризм қишлоғи” лойиҳаси ижросига киришилди. Бу ерда туризм жозибадорлигини янада яхшилаш бўйича қатор ишлар амалга оширилмоқда. Айни вақтда



дончилек ишлари ва бошқа туризм обьектиларини ташкил этиш бўйича ҳам ишлар амалга оширилмоқда. Шунингдек, Оҳангарон туманидаги Эртошой ва Овжозсой қишлоқлари ҳам “туризм қишлоғи” мақомини бериш бўйича қатор ишлар амалга оширилмоқда. Айни вақтда

“Нурафшон ТВ” телеканалининг иш бошлаганлиги айни мудда бўлди. Эндиликда ушбу телеканал имкониятларидан унумли фойдаланиб, худудга янада кўплаб сайёхларни жалб этамиз.

Иброҳим ТОШЕВ,
“Qishloq hayoti” мухбири.

АҲОЛИНИНГ МУАЙЯН ВАҚТДАГИ “ФОТОСУРАТИ”

Аҳолини рўйхатга олиши нафақат аҳоли сони ва демографияси, балки оиласи аҳоли, яшаш шароити, бандлиги, жинси, ёш дараҷалари, фуқаролиги, аҳоли зичлик дараҷаси ва бошқа ижтимоий-иктисодий хусусиятлар ҳақида ишончли маълумот тўплаш имконини беради.



Бу ўз навбатида худудларни ривожлантириш ва жамиятнинг ижтимоий ҳимояга муҳтож қатламларига ёрдам кўрсатиш, бўш иш ўринларини ташкил этишга ёрдам беради. Бундан ташкири, худудларнинг хариталаридаги мавжуд хатопикилар бартараф этиш бўйича аниқ таклифлар бериси имконини вужудга келтиради.

Мазкур жараён уч босқичда амалга оширилади. Биринчиси, тайёргарлик босқич бўлиб, уч йилга яқин вақт давом этади. Иккинчиси, асосий босқич бўлиб, бунда бевосита аҳолини рўйхатга олиш амалга оширилади. Яъни аҳоли тўғрисидаги маълумотлар ийғилади, назорат текшируви ўқказилади ва аҳолини рўйхатга олиш материаллари топширилади. Бу тахминан иккى ой муддатни ташкил этиади. Сунги босқич қарийб уч йил давом этиб, олинган маълумотлар кодлаштириш ёрдамида таҳлил этилади ва натижалар ёзлон қилинади. Рўйхатга олиш жараёнда тўпландиган статистик маълумотлар ягона электрон аҳборотлар тизимига кириллади. Яъни қоғозбоилидан воз кечилиб, замонавий технологиялар кенг жорий этилади.

Хуласа ўрнида шуни айтиш лозимки, аҳолини рўйхатга олиш бу мамлакат аҳолисининг муайян вақтдаги “фотосурати”ни олиш имконини берувчи умумдавлат миқёсидаги кенг кўламли тадбир бўлиб, аҳоли тўғрисидаги ишончли аҳборот манбаи ҳисобланади.

Ў. БАКАЕВ,

Сергели тумани
статистика бўлими бошлиги.

«Эълонлар

“CITYPALACE” МЧЖ (СТИР: 302179574) ўз Низом жамғармасини 88 326 049 485,81 сўмдан 65 363 735 696,04 сўмгача камайтирилишини маълум қиласи. Талаблар учун телефон: +998 97 4309981.

“ROISONELECTRONICS”» МЧЖ (СТИР: 204017032) ўз Низом жамғармасини 99 572 993 130,55 сўмдан 34 209 257 434,51 сўмгача камайғанлигини маълум қиласи. Талаблар учун телефон: +998712705650.

Бананинг фойдали жиҳатларини БИЛАСИЗМИ?

Ушбу цитрус мева фойдага кон бўлиб, аввало ичаклар микрофлорасини яхшилайди. Унинг таркибидаги ферментлар организмга тушгач, ҳазм қилиш фаолияти яхшиланади. Банани доимий истеъмол қилган инсонларда ич қотиш ҳолати кузатилмайди. Ични юмшатади. Агарда жигилдонингиз қайнаса, банан енг! Бу муаммодан ҳам банан орқали тезда халос бўласиз.

Банан шунингдек, ошқозон яраси касаллигига ҳам жуда фойдалидир. Банан таркибидаги моддалар ошқозон деворини агрессив моддалар ҳамда кислотадан ҳимоя қиласи ва ошқозон яраси пайдо бўлишининг олдини олади. Қолаверса, ушбу мева таркибидаги катта миқдордаги калий моддаси тиришиш синдромида ҳам жуда яхши ёрдам беради.



Таҳрир ҳайъати:

Жамшид ХўЖАЕВ, Шавкат ҲАМРОЕВ,
Шуҳрат ТЕШАЕВ, Муҳаммаджон ТОШБОЛТАЕВ,
Акрам ҲАЙТОВ, Махмуд ТОИР
Ҳабиб ТЕМИРОВ (бош мухаррар ўрингосари),
Раймур СУЯРОВ (бош мухаррар ўрингосари).

Сахифаловчи-дизайнер: Маркс ЮСУПОВ

Ўзбекистон Матбуот ва аҳборот агентлиги томонидан
2009 йил 13 февралда № 0020-ракам билан рўйхатдан ўтказилган.
Ҳажми 2 босма табоқ. Офсет усулида босилди, қофоз бичими А-2.
НАШР ИНДЕКСИ – 144.
Буюртма Г-147. 1719 нусхада чоп этилди.

Газета “Шарқ” нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонасида босилди. Манзили: “Буюк Турон” кўчаси, 41-үй. 1 2 3 4 5 6

Манзили: 100000, Тошкент, Матбуотчилар кўчаси, 32-үй.
Телефонлар: Қабулхона – (0-371) 236-26-50.
Факс – (0-371) 233-09-93.
Реклама ва эълонлар – (0-371) 236-26-50, (0-371) 233-28-04.
e-mail: info@qishloqhayoti@mail.ru
Баҳоси келишилган нарҳда.

ISSN 2010-7029
Босишига топшириш вақти: 21:00
Босишига топширилди: 19:10